

Kapradí 2025 a Transformace hrou: Ústecký kraj propojuje environmentální výchovu, inovace a tradici

Litoměřice budou 7. listopadu 2025 opět centrem environmentálního vzdělávání v regionu. Krajská konference **Kapradí 2025**, pořádaná Ekocentrem SEVER a Ekoosvětou pod záštitou krajského koordinátora EVVO, letos nese motto „*Náš region, náš svět*“. Již 23. ročník tradiční akce propojí pedagogy všech stupňů škol, odborníky i zástupce veřejné správy a neziskového sektoru.

Konference Kapradí patří k nejvýznamnějším akcím v oblasti environmentální výchovy v Ústeckém kraji. Každoročně nabízí inspiraci, praktické nápady i prostor pro sdílení zkušeností. V minulých letech se účastníci zabývali například wellbeingem ve školách, inspiraci k předcházení klimatických změn, místně zakotveným učením, otázkami plýtvání potravinami nebo rolí invazních druhů. Konference tak vytváří kontinuitu – reaguje na aktuální výzvy a zároveň posiluje dlouhodobou práci škol, ekocenter i komunit. Letos se program konference Kapradí 2025 ještě více zaměřuje na propojení tradice s inovací a hledání cest, jak environmentální vzdělávání posílit v době velkých společenských změn. Kapradí ale není jedinou platformou. Ústecký kraj se dlouhodobě profiluje jako region, kde se konají také další odborná setkání – například pravidelné semináře pro pedagogy v oblasti místně zakotveného učení, krajské kulaté stoly k problematice klimatické změny nebo síťovací akce škol zapojených do programů Ekoškola či Mladí reportéři. V roce 2025 se uskutečnily edukační akce pro pedagogy, které spojovaly environmentální témata s rozvojem motivačních a komunikačních dovedností. Pedagogové měli možnost vyzkoušet si, jak lze propojit výuku o přírodě s moderními metodami práce se třídou a jak posílit svou schopnost děti nejen učit, ale také inspirovat. Tyto akce doplnily krajskou nabídku seminářů a workshopů a společně vytvářejí prostor, kde se rodí spolupráce mezi školami, obcemi a odbornými centry.

Program konference Kapradí 2025 ukazuje, že environmentální vzdělávání má mnoho podob – od hlubokých hodnotových otázek až po hravou praktickou činnost. Úvodní blok přinese představení výstavy *Fakta o klimatu* (Milan Vítek), zamyšlení Václava Vokolka nad posvátnými místy v krajině a nebude chybět prezentace projektu **Transformace hrou** jako příkladu moderního přístupu k výuce. Tyto vstupy společně nastaví rámec, v němž se propojí vědecké poznatky, kulturní inspirace i nové vzdělávací nástroje. Následné dílny pak nabídnou konkrétní ukázky, jak s těmito tématy pracovat: Eva Bínová ukáže, jak učit o klimatické změně aktivně a projektově, Jan Blažek přiblíží svět očima badatelů a nabídne tipy, jak vést děti k objevování a experimentování, Barbora a Jiří Patokovi představí invazní druhy prostřednictvím her a modelových situací, Karin Richterová zaměří svou dílnu na místně zakotvené učení a plánování projektů v MŠ a ZŠ, Petra Matějková nabídne praktické návody na přírodní zahradničení, Zdeňka Parýzková seznámí účastníky s tradičním zpracováním ovčí vlny, Jana Audy inspirovat k využívání plodin ze školní zahrádky i planých rostlin při vaření, Kateřina Marková propojí environmentální inspiraci s filosofií a etikou a Štěpán Samek ukáže digitální aktivity s přírodní inspirací v duchu projektu Transformace hrou. Společným jmenovatelem všech dílen je snaha ukázat, že environmentální vzdělávání má různé podoby, ale vždy posiluje vztah dětí k přírodě a vede je k aktivnímu přístupu k životu.

Výrazným prvkem letošní konference je právě **Transformace hrou (TH)**. Jde o strategickou iniciativu Ústeckého kraje, která reaguje na proměny vzdělávání a potřebu připravit děti na budoucnost plnou výzev. Projekt stojí na jednoduchém principu: děti se nejvíce učí tehdy, když se baví, tvoří a propojují

znalosti s praxí. Transformace hrou propojuje environmentální vzdělávání, digitální dovednosti a regionální identitu. Vznikají didaktické sady pro mateřské a základní školy, které přinášejí učitelům konkrétní metodickou podporu. Každá sada má modulární strukturu a vede děti k objevování témat, jako je energie, voda, komunita, pracovní trh nebo klima. Cílem je, aby si žáci osvojili kompetence potřebné pro život v 21. století – kritické myšlení, kreativitu, spolupráci i schopnost chápat složité souvislosti. Na konferenci se TH představí nejen v úvodním bloku, ale i prakticky v dílnách. Díky tomu se projekt přirozeně stává mostem mezi environmentálními tématy a moderní výukou. Transformace hrou zároveň zapadá do širšího rámce strategických projektů Ústeckého kraje. Vedle investic do Smart City technologií, modernizace energetiky a rozvoje komunitních zahrad je právě vzdělávání klíčem k udržitelné transformaci regionu. Tato aktivita proto ukazuje, jak mohou školy reagovat na společenské změny a jak mohou děti vést k odpovědnosti vůči kraji, ve kterém žijí. Stejně jako konference Kapradí i tento projekt potvrzuje, že vzdělávání není okrajovou záležitostí, ale strategickým pilířem rozvoje celého regionu.

Zásadní roli hraje také spolupráce – mezi učiteli, vedením kraje, krajským koordinátorem EVVO, ekocentry, školami a obcemi. Právě propojení těchto aktérů v rámci projektu Transformace hrou i konference Kapradí umožňuje, aby vzdělávání reagovalo na aktuální výzvy a přinášelo řešení, která mají reálný dopad na život regionu.

Kapradí 2025 tak není jen o přednáškách, ale především o dialogu a vzájemném učení. Díky různorodým vstupům i workshopům vzniká prostor, kde se setkávají tradiční i inovativní přístupy a kde mohou učitelé společně hledat nové cesty. Tento princip se promítá i do dalších akcí v Ústeckém kraji. Kromě Kapradí probíhají pravidelně také tematické semináře k odpadovému hospodářství, metodické dny zaměřené na klimatické vzdělávání a krajské konference k udržitelnému rozvoji obcí. Každé z těchto setkání posiluje síť spolupráce a umožňuje přenos zkušeností mezi jednotlivými oblastmi. Kapradí v tomto kontextu funguje jako „vlajková loď“, která propojuje všechny směry a vytváří jednotnou platformu. „Environmentální výchova je dnes víc než kdy jindy o spolupráci. Potřebujeme učitele, kteří se navzájem inspirují, obce, které školy podporují, i projekty, které spojují přírodu s inovacemi. Kapradí je právě tím místem, kde se to všechno setkává,“ uvádí koordinátor EVVO.

Ústecký kraj je regionem s průmyslovou minulostí, ale i s bohatou přírodou a silnými komunitami. Konference Kapradí ukazuje, že právě zde vznikají cesty, jak environmentální vzdělávání může ovlivnit budoucnost – nejen dětí a škol, ale celého kraje. Díky společnému úsilí institucí, škol a projektů, jako je Transformace hrou, se vzdělávání stává hybnou silou pozitivní změny. Spolupráce napříč konferencemi, semináři a projekty dokazuje, že Ústecký kraj dokáže spojovat tradici, inovace i komunitní sílu.

Autor:

Ekoosvěta

Koordinátor EVVO pro Ústecký kraj

www.ekoosveta.cz

Projekt Animace pro spravedlivou transformaci Ústeckého kraje – Transformace hrou (reg. č. CZ.10.02.01/00/22_002/0000313) je spolufinancován Evropskou unií z Operačního programu Spravedlivá transformace.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo životního prostředí

